

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

с.Новое Ильмово

22 июнь 2021 ел

№ 12

2021-2023 елларга Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны раслау турында

Россия Федерациясе Жир кодексына ярашлы рәвештә, “Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары Турында” 2003 елның 6 октябрдә № 131-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге башкарма комитеты **КАРАР БИРӨ:**

1. 2021-2023 елларга Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программаны әлеге карарга кушымта нигезендә расларга.
2. 2021 елга программаны финанслау каралмаган дип билгеләргә.
3. Әлеге карарны авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында халыкка житкерергә һәм Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлегенең рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталында урнаштырырга.
4. Әлеге карар кул куелган көннән үз көченә керә.
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Татарстан республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Яңа Әлмәле авыл жирлеге башлыгы:

Р.Н. Дружков

Яңа Әлмәле авыл җирлеге Башкарма
комитетының 2021 елның 22 июнендәге 12
номерлы карарына 1 нче кушымта

2021-2023 елларга Чүпрәле муниципаль районы Яңа
Әлмәле авыл җирлеге территориясендә җирләрдән
файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль
программа

2021-2023 елларга Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа

ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2021-2023 елларга Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм аларны саклау буенча муниципаль программа
программа эшләү өчен нигез	Россия Федерациясе Җир кодексы, “Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары Турында” 2003 елның 6 октябрдә № 131-ФЗ номерлы федераль закон
Программаның заказчылары	Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны башкаручылар	Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максаты: - җирләрне һәм туфракларны пычрату, бетерү, деградацияләү, бозу, юкка чыгару һәм җирләргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау, шулай ук җирләрне рациональ файдалануны, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдә туфракның ундырышлылыгын торгызу һәм җирләрне яхшырту. Программаның Бурычлары: - житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - җирләрдән файдалану һәм саклау нәтижәлелеген күтәрү; - җирләрдән

	рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу, - жирләрне инвентаризацияләү үткөрү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2021-2023 еллар
Күләме һәм финанслау чыганаclarы	Программаны финанслау күләме-10,0 мең сум, шул исәптән: - 2021 ел – жирле бюджет акчалары хисабына-0 мең сум. - 2022 елда-жирле бюджет акчалары хисабына-5,0 мең сум. - 2023 ел-жирле бюджет акчалары хисабына-5,0 мең сум.
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм күрсәткечләре нәтижелелек	Жирдән файдалануны тәртипкә салу, жирләрне нәтижелә файдалану һәм саклау, бозылган жирләрне торгызу һәм халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү
Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру	Программаны тормышка ашыруны Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге башкарма комитеты контрольдә тоту.

1. Жир - муниципаль программаны тормышка ашыруның тиешле өлкәсендәге төп проблемалар һәм хәзерге торышы характеристикасы-әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирне куллану һәм саклаудан башка башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасызлык кичекмәстән яки якин киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы - туфрак жимерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китерәчәк.

2021 – 2023 елларга Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль программа (алга таба-Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә җир ресурсларыннан нәтиҗәле һәм рациональ файдалану һәм идарә итү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган җирләрне куллану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән.

Җир фондының зур күләмнәрен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәҗәсез бозу, урманмы ул, хайваннар дөньясы, җир, экосистеманың бөтенлеген бозуга китерә.

Җирне рациональ файдаланмау, аңа куллану һәм хужасыз караш аның башкара торган функцияләрен бозуга, табигый үзлекләрен кимүенә китерә.

Җирләрне саклау җирдән нәтиҗәле файдалану булганда гына нәтиҗәле булырга мөмкин.

Яңа Әлмәле авыл җирлегенең тотрыклы социаль-икътисади үсешә һәм анда яшәүчеләрнең экологик куркынычсыз тормышы проблемалары җирләрне саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән.

Авыл җирлеге дәрәҗәсендә җирләрне саклау һәм куллану буенча җирле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Җирләрнең экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләнмәгән чүпкеләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Җирлек территориясендә җирләрдән файдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары: Яңа Әлмәле авыл җирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылыгы һәм ачыклыгы, хисапчылык һәм контрольлек, нәтиҗәлелек.

Муниципаль программаның максаты-җирләрне һәм туфрактарны пычрату, бетерү, деградацияләү, бозу, юкка чыгару һәм җирләргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау, шулай ук җирләрне рациональ файдалануны, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдә туфрактарның уңдырышлылыгын торгызу һәм җирләрне яхшырту өчен тәэмин итү.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла::

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрне куллану һәм саклау нәтижәләгән арттыру, жирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны тәмин итү; - яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;
- жирләрне инвентаризацияләү үткөрү.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган яки кулланылмаган жир кишәрлекләрен, жирләрнең башка характеристикаларын рөхсәт ителгәнчә файдаланылмавын ачыклау максатыннан башкарыла.

3. Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре һәм программаның нәтижәләгән күрсәткечләре

Өлегә программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенә инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк. Программа чараларын үтәү нәтижәсендә тәмин ителәчәк:

1) торақ пунктларны төзекләндерү;

2) жирләрнең сыйфат характеристикасын яхшырту;

3) жирләрне нәтижәле файдалану.

4. Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары

Программаны тормышка ашыру срогы-2021-2023 еллар.

5.Муниципаль программаның төп чаралары исемлегә

Муниципаль программа кысаларында Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлегә территориясендә жирләрне саклауның һәм файдалануның нәтижәләгән арттыру буенча чаралар планлаштырылган.

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Максат исеме	Буры чның исем е	Төп чараларның исеме	Башк аруч ы	төп чарала рны үтәү вакыт ы	Бәяләү индикато рлары ахыргы нәтижелә р, үлчәү берәмлек ләре	Индикаторл ар әһәмияте			Чыганақ күрсәтеп финанслау финанслау (мен сум)			Чараны гамәлгә ашыруны ң турыдан - туры нәтижәсе
						20 21	20 22	20 23	20 21	20 22	20 23	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Жирләрне һәм туфракны пычрату, бетерү, деградациялә ү, бозу, юк итү һәм башка тискәре йогынтыларн ы булдырмау һәм бетерү, шулай ук рациональ файдалануны тәмин итү Жир, шул исәптән: торгызу авыл хужалыгы билгеләнеше ндәге жирләрдә туфракның ундырышлыл ыгы һәм жирләрне яхшырту	1.1.жир ләрдән файдал ану һәм саклау нәтижә телеген сүтәрү, жирләр дән рацион аль	1.1.1.туфрак ның ундырышлы лыгын саклау һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәре үсүдән саклау, куаклар һәм вак-төякләр, жирләрнең торышын начарайтуны ң бүтән төрләре (фитоконтро ль үткәрү)	Яна Әлмә ле авыл жирл еге башк арма коми теты	2021- 2023	Әйе/юк	Ә йе	Ә йе	Ә йе	0	5	5	жирләрд ән файдала ну тәмин итүче ысуллар белән һәм экологик системал арны саклау сәләтлел ек жир чара, гамәлгә ашырун ың нигезе хужалык эшчәнле ге һәм башка эшчәнле к төрләре
	файдал ануны ләм саклау ны рештыр у	1.1.2.жирләр не пычрату һәм чүпләү жыештыру нәтижеләре (өмәләр үткәрү, чүп чыгару)	Яна Әлмә ле авыл жирл еге башк арма коми теты	2021- 2023	берәмлек	7	7	7	-	-	-	
	1.2. яшел үсент еләрн е торг ызу һәм сакла у	1.2.1. табигать тирәлеген үстерү саклау, торгызу. (агачлар, куаклар утырту)	Яна Әлмә ле авыл жирл еге башк арма коми теты	2021- 2023	берәмлек	20	20	20	-	-	-	халыкны ң тормыш эшчәнле е сәләмәтле к һәм иминлеге н яхшырту өчен , якын- тирә мохит саклауга, яклауга

												унай шартлар тээмин итү
1.3. жиргэ инвентаризация үткэрү	1.3.1. буш урыннарны ачыклау, рациональ булмаган файдаланылмай торган жирлэр һәм аларны үз вакытында хужалык эйлэнеше жәлеп итү.	Яңа Әлмәле авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2023	Әйе/юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	буш булган һәм рациональ файдаланылмай торган жирләрне ачыклап, арендага тапшыру максатын	
	1.3.2. жиркишәрлекләре белән үз белдеге белән шөгылләнү фактларын ачыклау	Яңа Әлмәле авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2023	Әйе/юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-	да даими рәвештә жирләргә инвентаризация үткәрү	
	1.3.3. РФ жир турындагы законнарны гражданның аңлату	Яңа Әлмәле авыл жирлеге башкарма комитеты	2021-2023	Әйе/юк	Әйе	Әйе	Әйе	-	-	-		

6. Муниципаль Программаны ресурслар белән тээмин итүне нигезләү

Муниципаль программаны гамәлгә ашыру жирле бюджет акчалары хисабына күздә тотыла. 2021-2023 елларга муниципаль программаның бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме жирле бюджет акчаларынан 10,0 мең сум тәшкил итә. Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлегә жирле үзидарә органнарының шундый ук эш төрләре нигезендә әзерләнгән тәкъдимнәре нигезендә финанс ресурсларына ихтыяж билгеләнгән.

Еллар	Финанслау күләме (мең. сумнарда)				
	барлығы	финанслау чыганақлары буенча			
		Федераль бюджет	Республика бюджеты	Жирле бюджет	бюджеттан тыш чыганақлар
2021	0	0,0	0	0	0,0
2022	5,0	0	0	5,0	0,0
2023	5,0	0	0	5,0	0,0
Муниципаль программа буенча барлығы	10,0	0,0	0,0	10,0	0,0

Муниципаль программаны тормышка ашыру барышында чаралар һәм аларны финанслау күләме Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге бюджеты мөмкинлекләрен исәпкә алып ел саен корректировкага кертелергә тиеш.

7. Программаның үтәләшен контрольдә тотуны оештыру

Программаны тормышка ашыру барышын Чүпрәле муниципаль районы Яңа Әлмәле авыл жирлеге башкарма комитеты тикшереп тора.

Программаны гамәлгә ашыру турында хисап авыл жирлеге сайтында Ел саен 1 нче кушымта нигезендә басыла.

